

prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău (jud: L. Holevițaia)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud: M. Ciugureanu, A. Minciuna, L. Popova)
instanța de recurs: Curtea Supremă de Justiție (jud: V. Clevadî, Iu. Bejenaru, G. Stratulat)

Î N C H E I E R E

03 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Iulia Sîrcu
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând cererea de revizuire depusă de către Olga Ivanova,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Ivanova
împotriva Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului, Serviciul
asistență parentală profesionistă cu privire la contestarea actului administrativ,
împotriva încheierii din 14 iunie 2017 a Curții Supreme de Justiție, prin care
au fost considerate inadmisibile recursurile declarate de Olga Ivanova și avocatul
Angela Corjan

c o n s t a t ă :

La data de 18 aprilie 2016, Olga Ivanova a depus cerere de chemare în
judecată împotriva Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului,
Serviciului asistență parentală profesionistă cu privire la contestarea actului
administrativ.

În motivarea acțiunii a indicat că a devenit tutore a copilului minor XXXXX,
născut la 20 iunie 2006 prin decizia nr. 52 din 22 ianuarie 2011 a Preturii Rîșcani.

La data de 21 ianuarie 2014 prin decizia Direcției, copilul XXXXX a fost scos
din mediul familial al tutorelui.

Reclamanta a relatat că copilul a fost plasat inițial la Centrul de plasament
temporar Small Group Homes, ulterior, Direcția a decis de a fi plasat în serviciul
asistență parentală profesionistă, asistent parental fiind Galina Varganova.

A afirmat că, atât Direcția, cât și asistentul parental profesionist îi creează în
permanență obstacole la comunicare cu copilul minor XXXXX.

Totodată, reclamanta a comunicat că, în perioada în care minorul s-a aflat în
plasament la Centrul de plasament temporar Small Group Homes, a avut
întrevederi regulate cu copilul în baza deciziei Direcției pentru protecția drepturilor
comisia pentru protecția copilului în dificultate, iar ulterior a fost adoptată decizia
nr. 35/01 din 07 iulie 2014 cu privire la încetarea întreprinderilor dintre Olga
Ivanova și copilul minor, XXXXX.

Această decizie a fost contestată în instanța de judecată și prin hotărârea
Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău din 07 octombrie 2014 a fost anulată ca
neîntemeiată, instanța de judecată constatând violarea drepturilor copilului minor

XXXXX prevăzute de art. 3 al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului, hotărârea devenind irevocabilă la 13 mai 2015.

La data de 17 decembrie 2015 Comisia pentru protecția copilului aflat în dificultate de pe lângă Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului Chișinău a emis decizia nr. 32/6 prin care a dispus suspendarea temporară a întrevederilor copilului XXXXX cu Olga Ivanova până la constatarea dinamicii pozitive a stării de sănătate a minorului și atitudinii lui față de aceste întrevederi.

Reclamanta a menționat că prin această decizie i-a fost interzise intenționat întrevederile cu copilul XXXXX, iar la baza adoptării deciziei nr. 32/6 a fost constatarea Asociației obștești (CNPAC), prin care indică într-o notă informativă precum că întrevederile sunt nocive și e mai bine ca acest copil să fie adoptat.

La 03 februarie 2016 nefiind de acord cu această decizie, reclamanta a depus cerere prealabilă Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului Chișinău și Consiliului municipal Chișinău, prin care a solicitat anularea deciziei nr. 32/6 din 17 decembrie 2015 ca fiind ilegală. Însă, despre adoptarea deciziei contestate nu a fost informată de Direcție, dar a aflat în luna ianuarie 2016 de la procurorul Aliona Burlacu, care examina plângerea ei referitor la neexecutarea hotărârii instanței de judecată din 07 octombrie 2014.

Respectiv, la 19 ianuarie 2015 reclamanta a depus cerere de eliberare a decizia, decizia fiindu-i eliberată la 28 ianuarie 2016.

A relevat că prin acțiunile întreprinse de Direcție se constată că scopul și interesul Direcției municipale este de a iniția o procedură de adopție pentru copilul minor, iar întrevederile trebuie să fie interzise ca copilul să poată uita de relația dintre reclamantă și copil.

Reclamanta a indicat că prin decizia nr. 32/6 din 17 decembrie 2015 i-a fost îngădit dreptul la comunicare și întrevederi cu copilul aflat sub tutela ei, or, dreptul copilului de a comunica cu părinții, rudele este un drept al copilului garantat de Codul Familiei și Legea privind drepturile copilului.

A solicitat anularea deciziei nr. 32/6 din 17 decembrie 2015, prin care a fost dispus suspendarea temporară a întrevederilor copilului minor XXXXX cu Olga Ivanova; obligarea părâților să nu creeze obstacole la întrevederile și comunicarea cu copilul minor; obligarea părâților să asigure comunicarea și întrevederile între reclamantă și copilul minor; încasarea de la Direcția municipală pentru protecția drepturilor copilului a prejudiciului moral în sumă de 100 000,00 de lei.

Prin hotărârea din 27 iulie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Olga Ivanova împotriva Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului, Serviciul asistență parentală profesionistă cu privire la contestarea actului administrativ.

La data de la 16 august 2016, Olga Ivanova a depus cerere de apel împotriva hotărârii primei instanțe și a solicitat casarea parțială a hotărârii contestate cu emiterea unei hotărâri noi prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral, renunțând la pretenția de încasare a prejudiciului moral.

Prin decizia din 08 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău a fost respins apelul declarat de Olga Ivanova și a fost menținută hotărârea din 27 iulie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău.

La data de 12 aprilie 2017, Olga Ivanova a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel și a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de

apel și hotărârii primei instanțe cu restituirea cauzei spre rejudecare în prima instanță.

La data de 19 aprilie 2017, Olga Ivanova, reprezentată de avocatul Angela Corjan a depus cerere de recurs împotriva deciziei instanței de apel și a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și hotărârii primei instanțe cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care a admite acțiunea în partea anulării actului administrativ.

Prin încheierea din 14 iunie 2017 a Curții Supreme de Justiție au fost considerate inadmisibile recursurile declarate de Olga Ivanova și avocatul Angela Corjan.

La data de 18 iulie 2018, Olga Ivanova a depus cerere de revizuire prin care a solicitat revizuirea încheierii din 14 iunie 2017 a Curții Supreme de Justiție, deciziei din 08 februarie 2017 a Curții de Apel Chișinău și hotărârii din 27 iulie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău.

Revizuenta Olga Ivanova și-a întemeiat cererea de revizuire în temeiul art. 449, lit. b) Cod de procedură civilă.

În motivarea cererii de revizuire a indicat că motivul înaintării prezentei cereri de revizuire este generat de faptul că deja există o hotărâre definitivă, și anume hotărârea din 07 octombrie 2014 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău prin care a fost constatată violarea drepturilor copilului minor, XXXXX, prevăzute de art. 3 al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului și a fost anulată decizia nr. 35/01 din 07 iulie 2014 emisă de Comisia pentru protecția copilului aflat în dificultate a Direcției pentru protecția drepturilor copilului a sectorului Râșcani, mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 452 alin. (1¹) Cod de procedură civilă, dacă examinarea cererii de revizuire este de competența Curții Supreme de Justiție sau a instanței de apel, ședințele se desfășoară fără înștiințarea participanților la proces. Dacă instanța care examinează cererea de revizuire consideră necesară prezența participanților la proces, aceasta dispune înștiințarea lor.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră cererea de revizuire depusă de Olga Ivanova neîntemeiată și care urmează a fi respinsă ca inadmisibilă, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 448 alin. (2) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire împotriva unei hotărâri care, fiind supusă căilor de atac, a fost menținută, modificată sau casată, emițându-se o nouă hotărâre, se soluționează de instanța care a menținut, a modificat hotărârea sau a emis o nouă hotărâre.

Conform prevederilor art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, după ce examinează cererea de revizuire, instanța emite o încheierea de respingere a cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă.

Temeiurile pentru revizuirea hotărârilor judecătorești irevocabile de către legislator sunt specificate exhaustiv în art. 449 Cod de procedură civilă.

În conformitate cu art. 451, alin. (1) Cod de procedură civilă, cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

În conformitate cu art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale cauzei care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuentului, dacă acesta

dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a cauzei.

Din prevederile enunțate este important de înțeles că circumstanțele sau faptele trebuiau să existe obiectiv până la data pronunțării hotărârii, să aibă importanță esențială pentru justa soluționare a cauzei civile, adică să aibă putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată, să fie descoperite după ce hotărârea judecătorească devine irevocabilă.

Cu alte cuvinte, art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucât examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizurii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute aceste circumstanțe (fapte).

Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuentul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărârii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire.

Mai mult, revizuentul trebuie să demonstreze că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii. Sub acest aspect, ca o condiție esențială de redeschidere a procesului pe acest temei este ca circumstanțele (faptele) să fi existat obiectiv până la data pronunțării hotărârii, ele urmând a fi diferențiate de faptele noi apărute după pronunțarea hotărârii.

Faptele noi apărute după adoptarea hotărârii pot servi temei de adresare cu o nouă acțiune în judecată, dar nu ca temei de revizuire.

Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci când sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Or, lipsa acestui suport probatoriu, ca element obligator al temeiului prevăzut la art. 449 lit. b) Cod de procedură civilă, decade sau lipsește revizuentul de posibilitatea invocării unui atare temei.

Așadar, având în vedere această normă juridică de trimitere, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că revizuenta nu a probat nici într-un fel prezența acestui temei de revizuire, altfel spus, Olga Ivanova nu a făcut dovada faptului că în procesul examinării anterioare a cauzei nu a cunoscut de cele invocate drept temei al cererii de revizuire, în cazul în care înscrisul la care face referire revizuenta a fost prezentat la examinarea anterioară a cauzei (f.d. 12-15, Vol. I).

Prin urmare, Colegiul constată că revizuenta nu a prezentat înscrisuri noi care să corespundă caracteristicilor cerute de norma de drept indicată, în timp ce cele invocate nu au putere decisivă asupra concluziei (hotărârii) instanței de judecată ori de natură să răstoarne o situație juridică deja stabilită, în cazul în care înscrisurile indicate de revizuent au constituit obiect al examinării.

Situația de fapt impune a remarca că revizuirea este o cale de atac de retractare și nu de reformare prin intermediul căreia se poate obține anularea unei hotărâri judecătorești irevocabile și reînnoirea judecării în cazurile expres determinate de lege, iar retractarea neîntemeiată a hotărârii contestate poate duce la încălcarea principiului stabilității raporturilor juridice.

De aceea, legea admite revizuirea numai în cazuri strict determinate, care sunt prevăzute în mod limitativ în art. 449 Cod de procedură civilă.

În consecință, sub aspectul analizat, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție conchide că argumentele invocate de Olga Ivanova se referă la dezacordul cu soluția pronunțată, și nu atestă prin prisma art. 449 Cod de procedură civilă careva temeuri legale de revizuire.

Astfel, la caz se va remarca că admiterea cererii de revizuire, în asemenea împrejurări, ar contravine principiului securității raporturilor juridice și ar constitui o violare a art. 6 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

Colegiul reiterează că, posibilitatea reinițierii procesului de judecată urmează să fie examinată în lumina Preambulului Convenției, care declară preeminența dreptului o parte a moștenirii comune a Statelor Contractante.

Unul din aspectele fundamentale ale preeminenței dreptului este principiul securității raporturilor juridice, care cere, printre altele, ca atunci când instanțele judecătorești dau o apreciere finală unei chestiuni, constatarea lor să nu mai poată fi pusă în discuție (Brumărescu v. Romania, Roșca v. Moldova).

Securitatea raporturilor juridice presupune respectarea principiului res iudicata (ibid., § 62), adică principiul caracterului irevocabil al hotărârilor judecătorești. Acest principiu cere ca nici o parte să nu aibă dreptul să solicite revizuirea unei hotărâri irevocabile și obligatorii, doar cu scopul de a obține o reexaminare și o nouă determinare a cauzei.

Revizuirea nu trebuie considerată un apel camuflat, iar simpla existență a două opinii diferite cu privire la aceeași chestiune nu este un temei de reexaminare. O derogare de la acest principiu este justificată doar atunci când este necesară, datorită unor circumstanțe esențiale și convingătoare (Roșca v. Moldova, citată mai sus, § 25, Popov nr. 2 vs. Moldova).

Din considerentele menționate și având în vedere că cererea de revizuire nu indică careva temeuri prevăzute la art. 449 Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea de revizuire, ca fiind inadmisibilă.

În conformitate cu art. 452, art. 453 alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se respinge ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de Olga Ivanova, împotriva încheierii din 14 iunie 2018 a Curții Supreme de Justiție, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Olga Ivanova împotriva Direcției municipale pentru protecția drepturilor copilului, Serviciul asistență parentală profesionistă cu privire la contestarea actului administrativ.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

judecătorii

Iulia Sîrcu

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat